

REGULATION OF THE BANKING BUSINESS

Lovregulering af god selskabsledelse

Nye lovkrav til finansiell corporate governance

Eftermiddagsseminar for Fondsmæglerselskaber, 5. maj 2015

Michael Camphausen, Partner, Advokat (L), Ph.D.

CamphausenWaldén

CamphausenWalldén

Specialistadvokater dedikeret den finansielle sektor

Finansiell regulering, governance og compliance

**THE LEGAL 500 - 2014 Edition
Denmark - Banking & Finance:**

*Advokat Michael Camphausen
anbefales af det internationale
rankingbureau Legal 500 for sit
specialistarbejde med regulatory
matters på det finansielle område*

Hvorfor overhovedet seminar for ledelsen om governancekrav?

Fra de nye lovbemærkninger til lov om finansiel virksomhed:

*”Uanset virksomhedens forretningsmodel må det forventes, at medlemmerne af bestyrelsen samlet set har den **fornødne grundviden om de lovgivningsmæssige rammer for ledelse af virksomheden, likviditet mv.**”*

- Det vil sige en egentlig **lovmæssig og tilsynsmæssig forventning** om, at den samlede **bestyrelse** fx i et **fondsmæglerselskab** har den nødvendige grundlæggende viden om de **regulatoriske rammer** for virksomheden og **for ledelsen og styringen af virksomheden**
- Denne forventning er knyttet til lovens nye udtrykkelige krav om, at **bestyrelsen** i en finansiel virksomhed samlet set skal have tilstrækkelig kollektiv viden, faglig kompetence og erfaring til at kunne forstå virksomhedens aktiviteter og de hermed forbundne risici; bestyrelsen skal derfor løbende vurdere, om den samlede bestyrelse besidder den nødvendige viden og erfaring til at sikre en **forsvarlig drift af virksomheden** og håndtering af **virksomhedens risici**

Fondsmæglerselskab og fondsmæglerselskab I...

Nyt fondsmæglerselskabsbegreb i lov om finansiel virksomhed:

Ved et **‘fondsmæglerselskab I’** i lovens forstand forstås et fondsmæglerselskab (uanset størrelse), som (a) har tilladelse til at udøve en *eller* flere af de i bilag 4, afsnit A, nr. 3 og 6-9 nævnte aktiviteter *eller* (b) opbevarer kunders midler eller værdipapirer; dvs. en **delmængde** af alle fondsmæglerselskaber. De under (a) nævnte aktiviteter med henvisning til bilag 4:

- **Forretninger for egen regning** med ethvert af de i bilag 5 nævnte instrumenter
- **Afsætningsgaranti i forbindelse med emissioner** af et eller flere af de i bilag 5 nævnte instrumenter eller placering af sådanne instrumenter på grundlag af en fast forpligtelse
- **Placering af finansielle instrumenter** uden fast forpligtelse
- **Drift af multilaterale handelsfaciliteter**
- **Opbevaring og forvaltning for investorers regning** i forbindelse med et eller flere af de i bilag 5 nævnte instrumenter, herunder **depotvirksomhed** og tjenesteydelser knyttet til en eller flere af de i nr. 1-8 nævnte aktiviteter

Fondsmæglerselskab og investeringsselskab...

Investeringsselskaber/fondsmæglerselskaber omfattet af CRD IV direktivet:

Et '**investeringsselskab**' (dvs. et fondsmæglerselskab) som **defineret i MIFID direktivet** - dvs. et selskab, hvis erhvervsmæssige virksomhed består i at yde én eller flere former for investeringsservice til tredjemand og/eller udføre én eller flere former for investeringsaktiviteter på erhvervsmæssigt grundlag - dog **undtagen** et sådant selskab:

- som *ikke* har tilladelse til at yde den accessoriske tjenesteydelse, der er omhandlet i bilag I, afsnit B, punkt 1, til MIFID direktivet (dvs. **opbevaring og forvaltning af finansielle instrumenter for kunders regning**, herunder **depotvirksomhed** og tilknyttede tjenesteydelser som fx sikkerhedsstillelse / likviditetspleje),
- som *kun* yder en *eller* flere af de investeringsservices og -aktiviteter, der er omhandlet i bilag I, afsnit A, punkt 1, 2, 4 og 5, til MIFID direktivet (dvs. **modtagelse og formidling af ordrer vedrørende et eller flere finansielle instrumenter**, **udførelse af ordrer for kunders regning**, **porteføljepleje** og **investeringsrådgivning**), og
- som *ikke* har tilladelse til at **opbevare penge eller værdipapirer, der tilhører deres kunder**, og som derfor ikke på noget tidspunkt må komme i gældsforhold til deres kunder

Væsentligt fondsmæglerselskab og SIFI fondsmæglerselskab...

Øvrige fondsmæglerselskabssondringer i lov om finansiel virksomhed:

Et **væsentligt** fondsmæglerselskab (i kraft af størrelse, intern organisation og aktiviteterne art, omfang og kompleksitet) i DK forstået som et fondsmæglerselskab med:

- Kapitalandele optaget til handel på et reguleret marked, dvs. **børsnoteret**, *eller*
- **1.000** eller flere **fuldtidsansatte** i gennemsnit på balancetidspunktet i de 2 seneste regnskabsår

Et **fondsmæglerselskab I** med tilladelse til at udøve de aktiviteter, der er nævnt i bilag 4, afsnit A, nr. 3 og 6, kan under visse betingelser (overskridelse af særlige indikatorer) udpeges som **systemisk vigtigt finansielt institut, dvs. SIFI**. De pågældende aktiviteter:

- **Forretninger for egen regning** med ethvert af de i bilag 5 nævnte instrumenter
- **Afsætningsgaranti i forbindelse med emissioner** af et eller flere af de i bilag 5 nævnte instrumenter eller placering af sådanne instrumenter på grundlag af en fast forpligtelse

Fra finanskrisen til direktivregulering af corporate governance...

Kommissionens fokus på god selskabsledelse i finansielle institutter:

- Kommissionens høringsdokument (fra 2010) i lyset af den finansielle krise om god selskabsledelse i den finansielle sektor (som den **første sektor** på området i EU-regi)
- Dokumentet har fokus på bestyrelsens rolle og ansvar, risikostyringsfunktionen, aktionærernes rolle, revisors rolle, tilsynsmyndigheden, lønforhold mv.
- Ikke kun fokus på **shareholders** interesser men i et vist omfang også på **stakeholders** interesser, dvs. **god selskabsledelse i bred forstand**
- Fra Finansrådets høringssvar: *"Bestyrelsen skal altid varetage selskabets og dermed også aktionærernes interesser. Der er ikke behov for en særregel på dette område."*
 - på spørgsmålet om, hvorvidt bestyrelsen udtrykkeligt skal være forpligtet til at tage hensyn til andre berørte parter interesser i forbindelse med beslutningstagningen, herunder ved fastlæggelse af instituttets risikoprofil
- **CRD IV** regelkomplekset (vedtaget i 2013, gennemført 2014): **Direktiv** og forordning bl.a. om **god selskabsledelse i finansielle institutter som opprioriteret reguleringsområde**
- Væsentligt led i Kommissionens *single rulebook* og dermed et led i *bankunionen*
- Dertil kommer udfyldende bindende tekniske standarder og retningslinjer fra EBA/ESMA
- På vej: **MIFID II** regelkomplekset (vedtaget i 2014, gennemføres 2017): Henviser bl.a. til og udvider CRD IV på ledelsesområdet

Formålet med og baggrunden for direktiver om governance...

CRD IV direktivets præambel:

*”**Svagheder i selskabsledelsen** i en række institutter **[herunder investeringselskaber]** har været en medvirkende årsag til **overdreven og uforsigtig risikotagning** i banksektoren, som er resulteret i flere institutters konkurs og systemiske problemer i medlemsstaterne og på verdensplan.*

*De meget **generelle bestemmelser** om ledelsen af institutter og den **ikke-bindende karakter** af en stor del af rammerne for selskabsledelse, som hovedsagelig er baseret på **frivillige adfærdskodeks**, har ikke i tilstrækkelig grad gjort det lettere effektivt at gennemføre god selskabsledelsespraksis i institutterne.*

I visse tilfælde betød den manglende effektive kontrol internt i institutterne, at der ikke var noget effektivt tilsyn med ledelsens beslutningstagning, hvilket forstærkede de kortsigtede og alt for risikobetonede ledelsesstrategier. De kompetente myndigheders uklare rolle i kontrollen med selskabsledelsessystemer i institutter gav ikke mulighed for tilstrækkeligt tilsyn med de interne ledelsesprocesser.”

Formålet med og baggrunden for direktiver om governance...

CRD IV direktivets præambel:

*”For at afhjælpe uhensigtsmæssigt udformede selskabsstrukturers potentielt negative indvirkning på forsvarlig risikostyring bør medlemsstaterne indføre **principper og standarder for effektiv kontrol, som udøves af ledelsesorganet [dvs. bestyrelsen]**, fremme en forsvarlig risikokultur på alle niveauer i institutterne og give de kompetente myndigheder mulighed for at føre tilsyn med, at de interne ledelsesstrukturer er tilstrækkelige.*

*Disse principper og standarder bør finde anvendelse under hensyntagen til **arten, omfanget og kompleksiteten** af institutternes aktiviteter [dvs. proportionalitet].*

*Medlemsstaterne bør kunne pålægge **principper og standarder for selskabsledelse ud over dem, der pålægges i dette direktiv [dvs. overimplementering]**.”*

Formålet med og baggrunden for direktiver om governance...

MIFID II direktivets præambel:

*”Der er international enighed blandt tilsynsorganer om, at **svagheder** i en række institutters **[herunder investeringsselskabers] corporate governance**, herunder manglen på effektive kontrolmekanismer, har været en medvirkende faktor til den finansielle krise. Ved **overdreven og uforsigtig risikotagning** kan individuelle institutter blive nødlidende, og der kan opstå systemiske problemer i medlemsstaterne og på verdensplan. Forkert adfærd hos selskaber, der leverer tjenesteydelser til kunder, kan skade investorerne og investortilliden.*

*For at imødegå den potentielt skadelige virkning af disse svagheder i corporate governance-ordningerne bør **[CRD IV direktivet]** suppleres af mere **detaljerede principper og minimumsstandards**. Disse principper og standarder bør finde anvendelse under hensyntagen til investeringsselskabernes **art, størrelse og kompleksitet [dvs. proportionalitet]**.*

*Det er nødvendigt at **styrke den rolle, som ledelsesorganer i investeringsselskaber spiller**, med hensyn til at sikre **sund og forsigtig forvaltning af selskaberne**, fremme af markedets integritet og investorernes/kundernes interesser.”*

Væsentlige direktivemner om corporate governance...

Nye regler i CRD IV og MIFID II direktiverne om corporate governance:

- Krav om nødvendige tilsynsbeføjelser
- Krav om **whistleblowerordninger**
- Krav til **ledelsesordninger** og **virksomhedsstyring**
- Krav om **risikoudvalg** og om risikoforhold mv.
- Krav om **nomineringsudvalg** og om diversitet mv.
- Krav til **ledelsens viden, erfaring, kompetencer** mv.
- Krav til **offentliggørelse** af ledelsesforhold
- Krav til **aflønningsforhold**
- Krav om **genopretningsplaner**

Udvalgte direktivemner om corporate governance...

Om tilsynsbeføjelser i CRD IV og MIFID II direktiverne:

Generelt om tilsynsbeføjelser: *"De kompetente myndigheder [dvs. Finanstilsynet i DK] tillægges **alle de tilsynsbeføjelser** til at gribe ind i institutternes virksomhed, der er **nødvendige**, for at de kan udøve deres opgaver..."*

- Sml. med Finanstilsynets allerede indførte nye beføjelser i FIL, herunder at tilsynet primært skal lægge vægt på holdbarheden af den enkelte finansielle virksomheds **forretningsmodel** og (kun) sekundært på overholdelsen af den finansielle regulering (proaktivt tilsyn), at tilsynet nu skal tilrettelægge tilsynsfunktionen med henblik på at fremme den finansielle stabilitet og tilliden til de finansielle virksomheder (reguleringens ultimative hensyn), og at tilsynet nu kan gribe tidligt ind med tilsynsreaktioner (også selv om der ikke er aktuelle problemer i det pågældende institut, og selv om instituttet faktisk er i compliance med reguleringen som sådan)

Udvalgte direktivemner om corporate governance...

Om whistleblowerordninger i CRD IV og MIFID II direktiverne:

- Finanstilsynet skal indføre **effektive og pålidelige mekanismer**, som tilskynder til at **indberette** potentielle eller faktiske overtrædelser [af henholdsvis CRD IV og MIFID II reguleringen] **til tilsynet**. Disse mekanismer skal som minimum omfatte:
- Særlige **procedurer** for modtagelse af **indberetninger** om overtrædelser og opfølgningen heraf
- Passende **beskyttelse** af **ansatte** i institutter, som indberetter overtrædelser i instituttet, i det mindste mod gengældelse, forskelsbehandling og andre former for uretfærdig behandling
- **Beskyttelse** af **personoplysninger**, både hvad angår den person, som indberetter overtrædelserne, og den fysiske person, som formodes at være ansvarlig for en overtrædelse
- Klare regler, der sikrer, at **fortroligheden** [fuld anonymitet i DK] i forhold til den person, der indberetter overtrædelser begået i instituttet, til enhver tid garanteres, medmindre offentliggørelse kræves som led i yderligere undersøgelser eller efterfølgende retssager

Udvalgte direktivemner om corporate governance...

Om whistleblowerordninger i CRD IV og MIFID II direktiverne:

- Herudover skal alle institutter [i DK alle finansielle virksomheder m.fl., dog bagatelgrænse] have passende procedurer for deres ansatte [i DK ikke medlemmer af bestyrelse], således at de ansatte kan **indberette** overtrædelser [i DK af hele den finansielle regulering] **internt** gennem en særlig, **uafhængig** (af den daglige ledelse) og **selvstændig** kanal, dvs. en form for '*compliance-hotline*'
- Der skal gælde samme beskyttelse som nævnt ovenfor (**fortrolighed** mv.)
- En sådan kanal kan også oprettes ved ordninger aftalt mellem arbejdsmarkedets parter (og med anvendelse af den samme beskyttelse som nævnt ovenfor)
- Dvs. både obligatoriske whistleblowerordninger i **Finanstilsynsregi** og i **virksomhedsregi**, som er uafhængige af hinanden
- Ud over den ovennævnte finansielle regulering på området gælder den separate **persondataregulering** om bl.a. anmeldelse af den konkrete ordning til Datatilsynet

Udvalgte direktivemner om corporate governance...

Om ledelsesordninger i CRD IV direktivet og til dels MIFID II direktivet:

Generelt princip om procedurer og interne kontrolmekanismer: *"Institutter skal have **robuste ledelsesordninger** [virksomhedsstyring/virksomhedsledelse], hvilket omfatter en klar organisatorisk struktur med en veldefineret, gennemsigtig og konsekvent ansvarsfordeling og effektive procedurer til at identificere, styre, overvåge og indberette de risici, som institutterne er eller kan blive eksponeret for, fyldestgørende interne kontrolmekanismer, herunder en sund administrativ og regnskabsmæssig praksis, og en aflønningspolitik og -praksis, som er i overensstemmelse med og fremmer en forsvarlig og effektiv **risikostyring**."*

- Disse ordninger, procedurer og mekanismer skal stå i rimeligt forhold til (proportionalitet) arten, omfanget og kompleksiteten af risikoen i **forretningsmodellen** og aktiviteterne
- De nærmere tekniske kriterier i de efterfølgende regler bl.a. om behandling af risici mv. (ikke længere blot i et bilag)
- EBA/ESMA udsteder **retningslinjer** for disse ordninger, procedurer og mekanismer i overensstemmelse med princippet om proportionalitet

Udvalgte direktivemner om corporate governance...

Om risikoudvalg mv. i CRD IV direktivet men ikke MIFID II direktivet:

Behandling af risici på flere niveauer: (1) risikostrategier og -politikker, (2) risikoudvalg, (3) risikostyringsfunktion og (4) risikoansvarlig

- Bestyrelsen skal godkende og regelmæssig gennemgå de **strategier og politikker**, der iværksættes for at imødegå, håndtere, overvåge og reducere [dvs. ikke som sådan **eliminere**] de risici, som instituttet er eller kan blive eksponeret for, herunder også de **makroøkonomiske** risici [dvs. flere aspekter af risiko], og bestyrelsen skal bl.a. aktivt involveres i og sikre, at der afsættes tilstrækkelig ressourcer til styring af alle de væsentlige risici mv.
- Bestyrelsen – i institutter, der er **væsentlige** i kraft af størrelse, intern organisation og aktiviteternes art, omfang og kompleksitet [i DK børsnoteret, flere end 1000 ansatte, SIFI] – skal nedsætte et [internt] **risikoudvalg** (medlemmerne skal have passende kendskab, faglig kompetence og ekspertise), som bl.a. skal rådgive bestyrelsen om instituttets overordnede **risikostrategi og -villighed** samt bistå bestyrelsen med at overvåge gennemførelsen af denne strategi (bestyrelsen beholder det overordnede **risikoansvar**)

Udvalgte direktivemner om corporate governance...

Om risikoudvalg mv. i CRD IV direktivet men ikke MIFID II direktivet:

- Risikoudvalget skal have tilstrækkelig adgang til **oplysninger** om instituttets risikosituation og om nødvendigt og relevant til risikostyringsfunktionen og til ekstern ekspertrådgivning (samt fastlægge arten og omfanget af risikooplysninger til udvalget fra ledelsen)
- Institutterne skal have en **risikostyringsfunktion**, som er uafhængig af driften og ledelsen, som skal identificere, måle og rapportere om alle væsentlige risici, som skal deltage aktivt i udviklingen af instituttets risikostrategi og i alle væsentlige risikostyringsbeslutninger, og som skal give et samlet overblik over risikoeksponeringerne
- Risikostyringsfunktionen kan om nødvendigt rapportere direkte til (advare) bestyrelsen
- Den **risikoansvarlige** skal være en uafhængig overordnet leder med specifikt ansvar for risikostyringsfunktionen (som udgangspunkt), kan ikke afskediges uden bestyrelsens godkendelse, skal om nødvendigt have direkte adgang til bestyrelsen

Udvalgte direktivemner om corporate governance...

Om nomineringsudvalg mv. i CRD IV og MIFID II direktiverne:

Generelt om bestyrelsen: *”... fastlægger og fører tilsyn med og er ansvarlig for gennemførelsen af **ledelsesordningerne**, som sikrer effektiv og forsigtig ledelse af et institut, herunder adskillelse af opgaver i organisationen og forebyggelse af interessekonflikter.”*

- Disse ledelsesordninger skal være i overensstemmelse med bl.a. **principperne** om, at bestyrelsen har det overordnede **ansvar** for instituttet og godkender og fører tilsyn med gennemførelsen af instituttets **strategiske** mål, **risikostrategi** og interne ledelse, at bestyrelsen er ansvarlig for at føre effektivt **tilsyn** med direktionen, at formanden ikke samtidig er administrerende direktør i instituttet (medmindre tilsynet godkender [ikke i DK])
- Bestyrelsen – i institutter, der er **væsentlige** i kraft af størrelse, intern organisation og aktiviteternes art, omfang og kompleksitet [i DK børsnoteret, flere end 1000 ansatte, SIFI] – skal nedsætte et [internt] **nomineringsudvalg**, som skal **anbefale** nye kandidater til bestyrelsen, og som i denne forbindelse skal vurdere bestyrelsens kombinerede viden, faglige kompetence, mangfoldighed og erfaring samt udarbejde **kompetencebeskrivelser** (af de nødvendige funktioner og kvalifikationer samt den nødvendige tid)

Udvalgte direktivemner om corporate governance...

Om nomineringsudvalg mv. i CRD IV og MIFID II direktiverne:

- Nomineringsudvalget skal herudover fastsætte et **måltal** for repræsentation af det underrepræsenterede køn i bestyrelsen og fastlægge en **politik** i så henseende
- Nomineringsudvalget skal desuden **vurdere** bestyrelsens struktur, størrelse, sammensætning og resultater med regelmæssige mellemrum (mindst en gang om året) og fremsætte **anbefalinger** til bestyrelsen angående eventuelle ændringer, skal **vurdere** de enkelte bestyrelsesmedlemmers viden, faglige kompetence og erfaringer og de samme egenskaber hos bestyrelsen kollektiv med regelmæssige mellemrum (mindst en gang om året) og **indberette** dette til bestyrelsen, skal gennemgå bestyrelsens **politik** for udvælgelse og udnævnelse af medlemmer af direktionen med regelmæssige mellemrum og fremsætte **anbefalinger** til bestyrelsen
- Nomineringsudvalget skal i videst muligt omfang løbende tage hensyn til behovet for at sikre, at bestyrelsens beslutningstagning ikke **domineres** af en enkelt person eller interessent eller af en lille gruppe heraf på en måde, som skader instituttets interesser
- Nomineringsudvalget skal kunne udnytte alle de **ressourcer**, der skønnes nødvendige, herunder ekstern ekspertrådgivning, og skal af instituttet modtage tilstrækkelige **midler**

Udvalgte direktivemner om corporate governance...

Om ledelsens viden og erfaring mv. i CRD IV og MIFID II direktiverne:

Der opstilles både **kollektive** og **individuelle** krav til henholdsvis bestyrelsen og de enkelte bestyrelsesmedlemmer i et institut:

- Kollektive krav til bestyrelsen: den generelle **sammensætning** af bestyrelsen skal afspejle en tilstrækkelig bred vifte af erfaring, og bestyrelsen skal besidde tilstrækkelig **kollektiv viden**, faglig **kompetence** og **erfaring** til at kunne forstå instituttets **aktiviteter**, herunder de største **risici**
- Individuelle krav til bestyrelsesmedlemmerne [også direktionsmedlemmerne i DK]: medlemmerne af bestyrelsen skal til enhver tid have tilstrækkeligt godt **omdømme** og tilstrækkelig **viden**, faglig **kompetence** og **erfaring** til at kunne udføre opgaverne, og hvert medlem skal udvise hæderlighed, integritet og uafhængighed for effektivt at kunne vurdere og om nødvendigt anfægte afgørelser truffet af direktionen og for effektivt at kunne føre tilsyn med og overvåge direktionens beslutningstagning (dvs. **fit & proper**)

Udvalgte direktivemner om corporate governance...

Om ledelsens viden og erfaring mv. i CRD IV og MIFID II direktiverne:

Der fastsættes et **loft** med hensyn til **antallet af direktør- og bestyrelsesposter**, som et medlem af bestyrelsen kan varetage samtidig, idet der skal tages hensyn til individuelle forhold og arten, omfanget og kompleksiteten af instituttets aktiviteter

- I institutter, der er **væsentlige** i kraft af størrelse, intern organisation og aktiviteternes art, omfang og kompleksitet [**i DK dog kun SIFler**], må medlemmer af bestyrelsen således kun varetage én af følgende kombinationer af direktør- og bestyrelsesposter samlet set (pr. 1. juli 2014 samt overgangsordning mht. udløb af hverv): **(a) én direktørpost kombineret med to bestyrelsesposter, (b) fire bestyrelsesposter**
- Direktør- eller bestyrelsesposter i samme **koncern** (eller i virksomheder, hvor instituttet ejer en kvalificeret andel) regnes som én direktør- eller bestyrelsespost i så henseende
- Direktør- og bestyrelsesposter i **ikke-kommercielle** organisationer/virksomheder eller som repræsentanter for et medlemsland (dvs. udpeget af staten eller af statsejede selskaber) regnes ikke med i loftet [**i DK heller ikke sektorselskaber**]
- Finanstilsynet kan konkret godkende, at medlemmerne af bestyrelsen må varetage **yderligere én bestyrelsespost** [**forsvarligt henset til øvrige ledelsesposter**]

Udvalgte direktivemner om corporate governance...

Om ledelsens viden og erfaring mv. i CRD IV og MIFID II direktiverne:

Alle bestyrelsesmedlemmer skal afsætte tilstrækkelig **tid** til at varetage opgaverne, og instituttet skal afsætte tilstrækkelige menneskelige og finansielle ressourcer til introduktions- og **efteruddannelseskurser** for alle bestyrelsesmedlemmer [også **direktionsmedlemmerne i DK**]

Instituttet og dets nomineringsudvalg skal sikre en bred vifte af kvalifikationer og kompetencer ved udpegningen af medlemmer til bestyrelsen og skal med henblik herpå fastlægge en **politik**, som fremmer **mangfoldighed** (diversitet) i bestyrelsen

EBA/ESMA udsteder **retningslinjer** om et bestyrelsesmedlems afsættelse af tilstrækkelig tid, om bestyrelsens tilstrækkelige kollektive viden, faglig kompetence og erfaring, om et bestyrelsesmedlems hæderlighed, integritet og uafhængighed, om tilstrækkelige ressourcer til efteruddannelse af bestyrelsesmedlemmer, om mangfoldighed ved udvælgelse af bestyrelsesmedlemmer

Ændrer ikke på national ret om medarbejderrepræsentanter i bestyrelsen

Dansk finansiel regulering af corporate governance...

Reguleringen af god selskabsledelse i lov om finansiel virksomhed mv.:

- Særskilte afsnit og kapitler i **loven** om ejer- og ledelsesforhold, herunder regler om fit & proper, indretning og ledelse samt styring af virksomheden, ledelsens (andre) hverv, aflønning, måltal for den kønsmæssige sammensætning mv.
- Særskilt **bekendtgørelse** om ledelse og styring af kreditinstitutter, fondsmæglerselskaber m.fl., herunder regler om bestyrelsens opgaver og ansvar, direktionens opgaver og ansvar, organisation og ansvarsfordeling, risikostyringsfunktion, compliancefunktionen mv.
- Særskilte **vejledninger** om krav til ledelsesmedlemmernes egnethed og hæderlighed og om evaluering af bestyrelsens viden og erfaringer i kreditinstitutter, herunder regler om bestyrelsens selvevaluering, sammensætning, kompetencer mv. relateret til instituttets forretningsmodel og risici (grundlag for tilsynsreaktioner)
- **CRD IV direktiv** kravene om god selskabsledelse er sidste år implementeret i FIL og i ledelsesbekendtgørelsen (udvider i et vist omfang de i forvejen gældende krav) og udfyldende **retningslinjer** er på vej fra de europæiske tilsynsmyndigheder (**EBA/ESMA**)
- Sammenlign med Komitéen for god selskabsledelses nyreviderede **anbefalinger** til børsnoterede selskaber/institutter (efter følg-eller-forklar-princippet)
- Sammenlign med Finansrådets nye **ledelseskodeks** (efter følg-eller-forklar-princippet)

Dansk finansiel regulering af corporate governance...

De nye krav om god selskabsledelse i lov om finansiel virksomhed:

- § 64: fit & proper og individuel viden (ledelsen, alle fondsmæglerselskaber)
- **§ 64 a**: afsætte tilstrækkelig tid (ledelsen, alle fondsmæglerselskaber)
- § 70: diversitet kompetencer (bestyrelsen, alle fondsmæglerselskaber)
- § 70: tilstrækkelig kollektiv viden (bestyrelsen, alle fondsmæglerselskaber)
- § 71: tilstrækkelig uddannelse/kurser (ledelsen, alle fondsmæglerselskaber)
- **§ 71 a**: genopretningsplan (fondsmæglerselskaber I, balance 1 mia. kr.) **[NB: ændres snart!]**
- **§ 75 a-b (og § 354 g)**: whistleblowerordning (udgangspunkt alle fondsmæglerselskaber)
- § 77 a-f (og § 312): aflønningsforhold (alle fondsmæglerselskaber)
- **§ 80 a (og § 312)**: nomineringsudvalg (fondsmæglerselskaber I, som er væsentlige el. SIFler)
- **§ 80 b (og § 312)**: risikoudvalg (fondsmæglerselskaber I, som er væsentlige el. SIFler)
- **§ 80 c**: offentliggørelse af selskabsledelse (udgangspunkt alle fondsmæglerselskaber)
- **§ 313**: loft ledelsespuster (bestyrelsen, fondsmæglerselskaber I, som er SIFler)

Særligt om ledelsen og de nye corporate governancekrav...

De overordnede ledelseskrav i lov om finansiel virksomhed:

Gældende for **alle fondsmæglerselskaber** uanset størrelse mv.:

- Et medlem af bestyrelsen eller direktionen i en finansiel virksomhed skal til enhver tid have **tilstrækkelig individuel viden, faglig kompetence og erfaring** til at kunne udøve sit hverv eller varetage sin stilling i virksomheden (relevant uddannelse, relevant tidligere ansættelse inden for den finansielle sektor og/eller ledelseserfaring)
- Et medlem af bestyrelsen eller direktionen i en finansiel virksomhed skal til enhver tid have et **tilstrækkelig godt omdømme og udvise hæderlighed, integritet og uafhængighed** for effektivt at kunne vurdere og anfægte afgørelser truffet af den daglige ledelse
- Et ledelsesmedlem må bl.a. ikke udvise en **adfærd**, hvor der er grund til at antage, at vedkommende ikke vil varetage hvervet eller stillingen på **forsvarlig måde**
- Et ledelsesmedlem i en finansiel virksomhed skal afsætte **tilstrækkelig tid** til at varetage sit hverv som direktør eller bestyrelsesmedlem i virksomheden

Særligt om ledelsen og de nye corporate governancekrav...

De overordnede ledelseskrav i lov om finansiel virksomhed:

Gældende for **alle fondsmæglerselskaber** uanset størrelse mv.:

- Ledelsesmedlemmet skal løbende vurdere, om den pågældende har afsat tilstrækkelig tid til varetagelse af sit hverv og skal i denne vurdering inddrage **virksomhedens størrelse, organisation og kompleksitet**
- Bestyrelsen skal fastlægge en **mangfoldighedspolitik**, som fremmer tilstrækkelig diversitet i **kvalifikationer og kompetencer** blandt bestyrelsens medlemmer
- Bestyrelsens medlemmer skal have **tilstrækkelig kollektiv viden, faglig kompetence og erfaring** til at kunne forstå virksomhedens **aktiviteter** og de hermed forbundne **risici** (dvs. bestyrelsen skal have den nødvendige viden og erfaring, som matcher virksomhedens **forretningsmodel**; bestyrelsen skal være den drivende kraft i virksomheden med det strategiske overblik og skal være i stand til at matche og udfordre direktionen)
- Der skal være tilstrækkelige ressourcer til og muligheder for **introduktionskurser og efteruddannelseskurser** til medlemmerne af bestyrelsen og direktionen

Særligt om ledelsen og de nye corporate governancekrav...

De overordnede ledelseskrav i lov om finansiel virksomhed:

Gældende kun for **fondsmæglerselskaber I** (indtil videre), som har kapitalandele optaget til handel på et reguleret marked (**børsnoteret**), eller som i de 2 seneste regnskabsår på balancetidspunktet i gennemsnit har haft **1.000 eller flere fuldtidsansatte**, eller som er SIFler (hvormed der skal nedsættes et **nomineringsudvalg**):

- Bestyrelsens størrelse, struktur, sammensætning og resultater i forhold til de opgaver, der skal varetages, skal løbende og mindst en gang årlig vurderes
- Det skal løbende og mindst en gang årligt vurderes (**selvevaluering**), om den samlede bestyrelse har den fornødne kombination af viden, faglig kompetence, mangfoldighed og erfaring, og om det enkelte medlem af bestyrelsen lever op til fit & proper kravene
- Der skal udarbejdes en **beskrivelse** af de funktioner og kvalifikationer, der kræves til den bestemte post, og angives den tid, der forventes at skulle afsættes hertil

Særligt om ledelsen og de nye corporate governancekrav...

De overordnede offentliggørelseskrav i lov om finansiel virksomhed:

Gældende for **alle fondsmæglerselskaber**:

- Den finansielle virksomhed skal på sin **hjemmeside offentliggøre oplysninger** om, hvordan virksomheden lever op til bl.a. kravet om politik for mangfoldighed i bestyrelsen, kravet om tilstrækkelig kollektiv viden og erfaring i bestyrelsen og kravet om tilstrækkelige ressourcer til introduktionskurser og efteruddannelseskurser til ledelsesmedlemmerne

Gældende kun for **fondsmæglerselskaber I** (indtil videre):

- Den finansielle virksomhed skal på sin **hjemmeside offentliggøre oplysninger** om, hvorledes virksomheden fastlægger, gennemfører og fører tilsyn med virksomhedens ledelsesordninger, som sikrer effektiv og forsigtig ledelse af virksomheden, herunder adskillelse af opgaver i organisationen og forebyggelse af interessekonflikter

Særligt om whistleblowerordninger og corporate governance...

De overordnede whistleblowerkrav i lov om finansiel virksomhed:

- En finansiel virksomhed skal (medmindre omfattet af bagatelgrænsen eller dispensation fra tilsynet i helt særlige tilfælde) have en **intern whistleblowerordning**, hvor deres **ansatte**, (men ikke medlemmer af bestyrelsen) i virksomheden via en særlig, **uafhængig og selvstændig kanal** (dog mulighed for outsourcing) kan indberette overtrædelser eller potentielle (mistanke) overtrædelser (også mindre alvorlige, fx påbud/påtale) af hele den **finansielle regulering** (men ikke anden regulering) begået af virksomheden, herunder af de ansatte og bestyrelsens medlemmer
- **Bagatelgrænse:** ovenstående krav gælder **ikke** (indtil videre) for fondsmæglerselskaber, der **ikke** er fondsmæglerselskaber I, med fem eller færre ansatte
- Whistleblowerordningen skal være indrettet således, at indberetninger skal kunne foretages **anonymt** (fra lovbemærkningerne: *"At indberetninger skal kunne foretages anonymt indebærer, at den, der indberetter en overtrædelse, kan gøre dette fuldstændigt anonymt ... Indberetningerne bør som udgangspunkt alene være tilgængelige for den afdeling eller medarbejder, som behandler indberetningerne. Dette vil fx kunne være den complianceansvarlige."*)

Særligt om whistleblowerordninger og corporate governance...

De overordnede whistleblowerkrav i lov om finansiel virksomhed:

- Den finansielle virksomhed må ikke udsætte ansatte for **ufordelagtig behandling** eller **ufordelagtige følger** (fx repressalier, diskrimination, afskedigelse, degradering, forflyttelse, forbigåelse), som følge af (dvs. årsagsforbindelse) at den ansatte har indberettet virksomhedens overtrædelse eller potentielle overtrædelse af den finansielle regulering til Finanstilsynet eller til en intern whistleblowerordning i virksomheden
- Ansatte, hvis rettigheder er krænket ved overtrædelse, kan (dvs. ligefrem bevisbyrde) tilkendes en **godtgørelse** i overensstemmelse med principperne i ligebehandlingsloven, som fastsættes under hensyn til den ansattes ansættelsestid og omstændighederne i øvrigt (ikke økonomisk incitament til den ansatte men beskyttelse fra virksomhedens side; anonymitet kan eventuelt ophøre ved særlige eksterne undersøgelser / efterforskning, og anonymitet kan i praksis eventuelt svække muligheden for at få tilkendt godtgørelse)
- Ovenstående kan ikke ved aftale fraviges til ugunst for den ansatte (herudover fortsat mulighed for erstatning for økonomisk tab efter de almindelige erstatningsregler)

Særligt om branchekodeks og god selskabsledelse...

Fra Finansrådets årsmøde (december 2012):

Formandens beretning: *"I lyset af de mange sager om dårlig ledelse har vi fundet, at anbefalingerne fra 2008 ikke længere er tidssvarende og omfattende nok, og derfor vil vi ikke alene opdatere dem, men **løfte anbefalingerne til et samlet kodeks for god ledelse i bankerne**. Et kodeks, hvor vi forholder os kritisk til en række ledelsesmæssige forhold. Vi vil i kodekset lægge stor vægt på princippet om comply or explain – og at det ikke mindst er ejernes ansvar at sikre, at bankledelserne følger anbefalingerne.*

*Jeg vil på det kraftigste opfordre til, at vi i sektoren tager behovet for **øgede ledelsesmæssige kompetencer** alvorligt, både på direktions- og bestyrelsesniveau, og at vi er kritiske i vores **evaluering** af os selv på det område.*

Og jeg vil også opfordre aktionærer, garanter og andelshavere til at stille kritiske spørgsmål."

Særligt om branchekodeks og god selskabsledelse...

Finansrådets ledelseskodeks (november 2013):

Baggrund: *"Kodekset er en reaktion på de forhold, vi har set omkring dårlig ledelse og uhensigtsmæssige ledelsesstrukturer i banksektoren."*

Kodekset er baseret på følg-eller-forklar princippet og indeholder bl.a. anbefalinger om at **styrke bestyrelsesmedlemmernes kompetencer** og anbefalinger, som skal forbedre bestyrelsens muligheder for at udøve funktionen som **kontrollant** af den daglige ledelse

Anbefalingerne i kodekset **går i visse henseender videre** end både selve lovgivningen, komitéen for god selskabsledelses anbefalinger og kriseårsagsudvalgets anbefalinger

Ledelseskodekset indeholder bl.a. følgende nyskabende anbefalinger:

- Udarbejdelse og offentliggørelse af et **adfærdskodeks** for virksomheden
- Særlige formkrav til selvevaluering af bestyrelsesmedlemmer (**evalueringsskema**)
- Forholde sig til, om reglerne om begrænsning af antallet af ledelsesposter (**ledelsesloft**) i SIFler også er relevante i relation til ikke-SIFler

Særligt om branchekodeks og god selskabsledelse...

Finansrådets ledelseskodeks (november 2013):

Generelle anbefalinger:

(1) *Finansrådet anbefaler, at medlemsvirksomhederne forholder sig til **samtlige anbefalinger** fra **Komitéen for god selskabsledelse**.*

(2) *Finansrådet anbefaler medlemsvirksomhederne at udarbejde og offentliggøre et **adfærdskodeks** (code of conduct) med beskrivelse af virksomhedens værdigrundlag og ønskede adfærd for virksomhedens drift og ledelse.*

Særligt om branchekodeks og god selskabsledelse...

Finansrådets ledelseskodeks (november 2013):

Anbefalinger vedrørende **bestyrelsens sammensætning**:

*(3) Finansrådet anbefaler, at medlemsvirksomhederne anvender en velbeskrevet og struktureret proces ved **rekruttering af kandidater til bestyrelsen** og eventuelt inddrager ekstern kompetence.*

(4) Finansrådet anbefaler, at medlemsvirksomheder, hvis vedtægter rummer bestemmelser om, at bestyrelsesmedlemmer alene kan vælges inden for en begrænset personkreds, redegør for baggrunden for disse begrænsninger.

Særligt om branchekodeks og god selskabsledelse...

Finansrådets ledelseskodeks (november 2013):

Anbefalinger vedrørende **uddannelse** af **bestyrelsesmedlemmerne**:

*(5) Finansrådet anbefaler, at bestyrelsesmedlemmer snarest muligt og senest seks måneder efter tiltrædelse påbegynder et **uddannelsesforløb** i bankdrift, medmindre bestyrelsesmedlemmet allerede besidder opdaterede og særlige bankkompetencer. Forløbet skal afspejle virksomhedens størrelse, forretningsmodel og kompleksitet.*

*(6) Finansrådet anbefaler, at bestyrelsesmedlemmerne løbende modtager **kompetenceudvikling**, der er relevant for bestyrelseserhvervet. Emner og omfang skal være tilpasset virksomhedens størrelse, forretningsmodel og kompleksitet.*

Særligt om branchekodeks og god selskabsledelse...

Finansrådets ledelseskodeks (november 2013):

Anbefaling vedrørende **evaluering** af **bestyrelsen** og dennes **medlemmer**:

*(7) Finansrådet anbefaler, at hvert enkelt bestyrelsesmedlem årligt foretager en **evaluering** af sit arbejde i bestyrelsen. Bestyrelsesmedlemmet skal som led i evalueringen udfylde et **evalueringsskema**, der berører både ledelsesmæssige og banktekniske emner.*

Anbefalinger vedrørende **samarbejdet** med virksomhedens **daglige ledelse**:

(8) Finansrådet anbefaler, at relevante fagspecialister inddrages i samarbejdet med bestyrelsen, herunder deltager i bestyrelsesmøderne i forbindelse med drøftelse af særligt komplekse sager.

(9) Finansrådet anbefaler, at samarbejdet mellem direktionen og bestyrelsen drøftes på bestyrelsesmødet mindst én gang årligt. Direktionen er ikke til stede under disse drøftelser.

Særligt om branchekodeks og god selskabsledelse...

Finansrådets ledelseskodeks (november 2013):

Øvrige anbefalinger:

(10) Finansrådet anbefaler, at der på medlemsvirksomhedens hjemmeside eller på tilsvarende vis skal offentliggøres en oversigt over bestyrelsesmedlemmernes deltagelse i bestyrelses- og udvalgmøder.

(11) Finansrådet anbefaler, at medlemsvirksomhederne forholder sig til lov om finansiel virksomheds regler om loft over ledelsesposter.

(12) Finansrådet anbefaler, at medlemsvirksomheder skal have fokus på den eksterne revisors rolle og kvaliteten af det arbejde, som denne udfører. Medlemsvirksomhederne bør blandt andet stille krav til sammensætningen af de teams, som eksterne revisorer bruger, så det sikres, at der er mindst to erfarne revisorer med i et team med supplerende kompetenceområder...

Særligt om branchekodeks og god selskabsledelse...

Fondsmæglerforeningens etiske retningslinjer (april 2012):

Punkt 8 om **ledelse**:

Alle medlemmer af direktion og bestyrelse i medlemsvirksomhederne opfylder Finanstilsynets krav til egnethed og hæderlighed (fit & proper) og sikrer overholdelse af spekulationsforbud.

Pengeinstitutter – tilladelse, eneret og virksomhedsområde

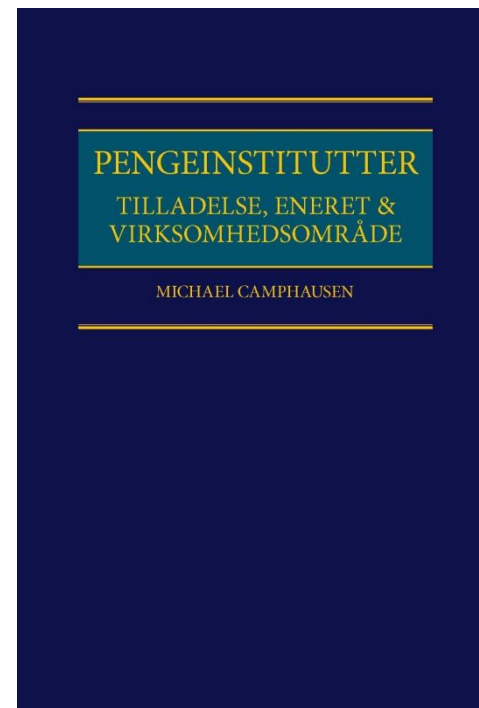
Den første samlede gennemgang af reguleringen af pengeinstitutternes tilladelse, eneret og virksomhedsområde

Bogen, som er baseret på forfatterens ph.d.-afhandling, indeholder en udførlig fortolkning og en uddybende analyse af såvel lovreguleringen som tilsynspraksis vedrørende pengeinstitutternes tilladelse, eneret og virksomhedsområde.

I lov om finansiel virksomhed reguleres pengeinstitutternes adgang til og betingelserne for at udøve pengeinstitutvirksomhed og anden tilladt virksomhed. Loven regulerer samtidig pengeinstitutternes eneret til at udøve en sådan virksomhed, omfattet af pengeinstitutstilladelsen. Herudover regulerer loven tillige, hvilken nærmere virksomhed og hvilke aktiviteter pengeinstitutterne med den fornødne pengeinstitutstilladelse må udøve. Der består på denne vis en særlig indbyrdes sammenhæng mellem netop pengeinstitutternes tilladelse, eneret og virksomhedsområde, som kommer til udtryk i det komplekse regelsæt herom i loven, der er bogens centrale omdrejningspunkt.

Bogen beskriver i denne forbindelse de særlige hensyn og interesser, som reguleringen søger varetaget, og beskriver de mange forskellige problemstillinger, som reguleringen giver anledning til. Samtidig vurderes og overvejes det nærmere i bogen, i hvilket omfang der er grundlag for - og ligefrem behov for - ændringer i eller præciseringer af reguleringen som følge af eventuelle uklarheder eller utilstrækkeligheder, bl.a. i lyset af den nylige finansielle krise.

Bogen har både et retligt teoretisk og et juridisk praktisk sigte og henvender sig til pengeinstitutternes ledelser og medarbejdere samt til advokater, revisorer, studerende og andre, som beskæftiger sig med eller ønsker nærmere kendskab til reguleringen af pengeinstitutternes aktiviteter.

1. udgave, 2011, Karnov Group

Bankerne og corporate governance – en hjælp eller byrde?

Af Michael Camphausen, partner, advokat i CamphausenWalldén og projektforsker, PhD ved KU

Offentliggjort 30.04.14 kl. 10:38

Regulering af god finansiell virksomhedsledelse er for alvor kommet for at blive. Men er al denne regulering kun en belastning for de finansielle institutter, eller kan den vendes til noget brugbart, spørger advokat Michael Camphausen.

I stort set alle de forskellige finansielle reguleringstiltag, som iværksættes både nationalt og internationalt i denne finansielle efterkrisetid, indgår nye krav til *corporate governance*, dvs. god virksomhedsledelse i de finansielle virksomheder og institutter, som et

betydeligt og opprioriteret element. Ingen snak i dag om finansiell regulering uden en samtidig snak om finansiell corporate governance.

God virksomhedsledelse er om noget sat på den regulatoriske dagsorden, hvilket jeg også oplever, når jeg er ude i sektoren for at holde kurser, give foredrag, afholde workshops og lignende. Tilsvarende fylder finansiell corporate governance i bred forstand mere og mere i rådgivningssituationen.

Nu hvor sektoren således er ved at "vænne sig til" de nye massive lovkrav til bl.a. kapital, solvens og likviditet som væsentligt styringsredskab i den enkelte finansielle virksomhed, er sektorens fokus virkelig kommet på god virksomhedsledelse tillige som nyttigt styringsredskab i virksomheden.

RSS

AA

Del artiklen

Synes godt om 0

Relaterede artikler

[Reguleringstoget er ved at køre af sporet](#)

[Tilsynets første diamantpåbud – og et nyt solvenstilsyn?](#)

[Advokat: Ingen er for store til at falde](#)

Seneste Camphausen's Column

[Ny banktilsynsdiamant – for skarpsleben?](#)

FINANS
FORBUNDET
**UNI
VER
SITY**
Sektorudvikling

29.4.15

Bolig-
markedets
effekt og de
nye låneformer

Tilmeld
dig her

Peter Birch Sørensen,
professor på KU

» **Prøv FinansWatch**
gratis i 30 dage **Tilmeld her**

Seneste nyt

» [Vis valgte](#)

- ☐ Nyt medlem af koncernledelsen i Nordea (09:42)
- ☐ Realkredit Danmark går frem i første kvartal (09:16)
- ☐ Regeringen vil med i bankunionen (08:53)
- ☐ Regnskab: Skjern Bank går tilbage på toplinjen (08:33)
- ☐ Regnskab: Danske Bank leverer 5 mia. kr. efter skat (08:02)
- ☐ Bank of Japan køber sig tid til økonomisk vurdering

3

REGULATION OF THE BANKING BUSINESS

Kontaktoplysninger

CamphausenWalldén

Michael Camphausen

Partner, Advokat (L), PhD

Advokatfirma | mca@camphausenwallden.dk | www.camphausenwallden.dk

Bredgade 30 · 1260 København K | T: +45 72 15 72 05 | M: +45 22 30 60 65